

Vrijwillige verzekering tegen overstromingen werkt niet

RICHARD WEURDING, ALGEMEEN
DIRECTEUR VERBOND VAN
VERZEKERAARS

In haar column van 26 september over klimaatverandering ging Irene van Staveren in op het belang van voorzorg. Haar pleidooi om bijvoorbeeld geen bouwvergunningen af te geven voor woningen in uiterwaarden, juich ik vanuit schadelastbeperking alleen maar toe. Maar ze slaat de plank mis waar het gaat om een verplichte overstromingsverzekering.

Recent heeft het Verbond een rapport gepubliceerd, waarin klimaatscenario's van het KNMI zijn geüpdatet en gerelateerd aan de te verwachten schadelast. De uitkomst hiervan was onder meer dat verzekeraars verwachten dat de schadelast zal toenemen met ruim een kwart miljard euro per jaar.

Verzekeraars hebben een groot aantal aanbevelingen gedaan om samen met andere partijen de gevolgen van klimaatverandering beheersbaar te houden. Een daarvan is het nadenken over het managen van het rest-risico van overstromingen. Zelfs met alle voorzorgsmaatregelen, waterkeringen, overloopgebieden et cetera blijft er een rest-risico over.

In tegenstelling tot wat Van Staveren in haar column stelt, heeft het Verbond geen nieuw plan voor een collectieve verplichte overstromingsverzekering gelanceerd. Dat is ook niet een van de aanbevelingen. We zeggen wél dat we helder moeten zijn dat het nu niet gedekt is, omdat veel burgers denken dat deze schade wel verzekerd is.

Het overstromingsrisico wordt in Nederland (over het algemeen) als technisch onverzekerbaar beschouwd, vanwege anti-selectie (alleen degenen die het risico daadwerkelijk percipiëren zullen een dergelijke verzekering willen

afsluiten) en het cumulatierisico (de opstelsom van vele op zich verzekerbare waarden als gevolg van één schadeveroorzakend gebeurtenis). Anti-selectie kan alleen worden opgeheven door een vorm van verplichting te introduceren.

Van Staveren vindt dit pleidooi vanuit economisch oogpunt onverstandig. Ze rept van de 'illusie van verzekerbaar risico' en stelt dat de premie wellicht te krap wordt vastgesteld, waardoor de overheid uiteindelijk zal moeten bijspringen. Ze miskent de corebusiness van verzekeraars: risico's adequaat inschatten aan de hand van onder meer risicomodellen en statistieken. Het totaal te verzekeren bedrag zal inderdaad moeten worden voorzien van een maximum, vanwege genoemd cumulatierisico. Zo is terrorisme in Nederland ook verzekerbaar gemaakt.

Maar Van Staveren miskent hierbij ook dat de overheid bij een grote overstroming niet op voorhand zal bijspringen via de Wet Tegemoetkoming Schade bij Rampen en Zware Ongevallen. De politiek besluit pas achteraf of deze Wts van toepassing wordt verklaard. Burgers en bedrijven hebben deze zekerheid niet vooraf. Je weet alleen: hoe groter de catastrofe, des te groter de kans dat de overheid zal bijspringen.

Het tweede argument van Van Staveren geeft precies aan waarom een vrijwillige verzekering niet werkt: opportunisme leidt tot het genoemde punt van anti-selectie. Ze gaat tevens voorbij aan het feit dat verzekeraars in de polisvoorwaarden in tegenstelling tot de overheid juist extra eisen zouden kunnen stellen aan preventie. Bovendien: uit publicaties van de Oeso blijkt dat in landen met een collectieve regeling schadeafhandeling en economisch herstel sneller plaatsvinden. Nederland is één van de weinige Europese landen zonder zo'n

collectieve regeling.

Gelukkig is in het Deltaprogramma 2018 specifiek opgenomen om "gezamenlijk de samenhang tussen schadepreventie door overheden, handelingsperspectieven van particulieren en private partijen en het afdekken van het rest-risico door verzekeraars en calamiteitenfonds(en) in beeld te brengen". Dat is verstandiger dan voorstellen als zompig te bestempelen.